

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија” бр. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10, 51/11 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ 96/19 и 110/19), како и врз основа на член 50 став 6 од Законот за основно образование („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 161/2019 и 229/20) министерот за образование и наука донесе скратена наставна програма по наставниот предмет *Босански јазик* за II одделение на деветгодишното основното образование за учебната 2020/21 година.

SKRAĆENI NASTAVNI PROGRAM

BOSANSKI JEZIK

Avgust 2020 godina

II Razred

DEVETOGODIŠNJE
OSNOVNO OBRAZOVANJE

1. Uvod

Skraćeni nastavni program iz nastavnog predmeta bosanski jezik bazira se na ciljeve/očekivane rezultate predviđeni s nastavnim programom za nastavni predmet koji se redovno realizuje saglasno utvrđenim nastavnim planom.

Skraćenim programom utvrđuju se određena programska područja i nastavne jedinice koje se trebaju realizirati za 159 nastavnih dana, pri čemu se uzima u obzir i predviđeni nedjeljni fond časova utvrđen u redovni program, 6 časova nedjeljno, odnosno ukupno 192 časova.

Nastavnik tokom planiranja i realizaciji nastavnih jedinica iz skraćenog programa vodi se od ciljeva/rezultata, određenih pojmova, metoda i aktivnosti utvrđeni u redovnom nastavnom program.

Skraćeni nastavni program iz nastavnog programa Bosanski jezik u drugom razredu realizuje se u školskoj 2020/21 godini.

2. Pregled tema i nastavnih jedinica

TEMA: POČETNO ČITANJE I PISANJE (58 časova)	
Nastavne jedinice:	
1. Podsjeti se! Prepoznaj slova	
2. Povezivanje slova s ilustracijama – Igra sa slovima	
3. Pisanje ispravljenih i pravih legnutih linija	
4. Pisanje kosih linija nalijevo i kosih linija nadesno	
5. Pisanje lijevog i desnog polukruga i kruga	
6. Povezivanje lijevog i desnog polukruga	
7. Pisanje gornjeg i donjeg polukruga	
8. Povezivanje slova sa ilustracijom – Igra sa slovima	

9. Veliko i malo štampano slovo Aa
10. Velika i mala štampana slova Mm
11. Čitanje i pisanje riječi slovima A i M – pojam za rečenicu
12. Veliko i malo štampano slovo Ii – pojam za imenice
13. Imenice. Pisanje vlastitih imena s velikim slovom
14. Velika i mala štampana slova Tt
15. Rečenica počinje velikim slovom i vježbe za čitanje obrađenih slova
16. Velika i mala štampana slova Oo
17. Povezivanje ilustracija sa riječima
18. Velika i mala štampana slova Nn i Ss
19. Velika i mala štampana slova Ee i Rr
20. Velika i mala štampana slova Jj i Uu
21. Prepoznavanje obrađenih slova i sastavljanje riječi
22. Velika i mala štampana slova Ll i Lj lj
23. Velika i mala štampana slova Šš Kk
24. Vježbe s obrađenim štampanim slovima
25. Velika i mala štampana slova Dd, Gg i Pp
26. Velika i mala štampana slova Zz, Vv i Bb
27. Diktat s riječima i rečenicama s obrađenim slovima
28. Štampana slova Cc, Čč i Ćć
29. Velika i mala štampana slova Hh, Žž, Ff
30. Vježbe s obrađenim slovima Njnj, Dždž, Đđ
31. Razlike i sličnosti između malih i velikih slova
32. Diktat s rečenicama ili kraći tekst
33. Usvajanje pisanih slova Aa i Mm
34. Pisanje riječi mama
35. Usvajanje rukopisnih slova Ii i Tt
36. Usvajanje pisanih slova Oo, Nn
37. Usvajanje pisanih slova Ss, Ee

38. Diktat – Pisanje teksta pisanim slovima
39. Usvajanje pisanih slova Rr, Jj
40. Usvajanje pisanih slova Uu
41. Usvajanje pisanih slova Ll, Llj
42. Usvajanje pisanih slova Šš, Kk
43. Diktat – Pisanje teksta pisanim slovima
44. Usvajanje pisanih slova Dd, Gg
45. Usvajanje pisanih slova Pp, Zz
46. Usvajanje pisanih slova Vv, Bb
47. Usvajanje pisanih slova Cc, Čč, Ćć
48. Diktat – Pisanje teksta pisanim slovima
49. Usvajanje pisanih slova Hh
50. Usvajanje pisanih slova Žž
51. Usvajanje pisanih slova Ff
52. Usvajanje pisanih slova Njnj, Dždž, Đđ
53. Diktat – Pisanje teksta pisanim slovima
54. Bosanska latinica
55. Sastavljanje riječi po seriji slika
56. Prepisivanje pjesme rukopisnim slovima (udžbenik)
57. Interpunkcijski znaci .?! – primjena u pisanju
58. Pisanje rečenica s obrađenim slovima

TEMA: JEZIK (18časova)

Nastavne jedinice:

1. „Moja učionica i pravila ponašanja“- svi predmeti imaju ime
2. Pojam za riječ – “I životinje imaju ime”

3. Pojam za rečenicu” - „I biljke imaju ime“
4. Imenice
5. Vježbe za riječ, rečenicu i imenice
6. Obavještajne rečenice
7. Upitne rečenice
8. Red riječi u rečenici
9. Rečenice prema datim riječima
10. Uzvikujem, radujem se, ljutim se – uzvične rečenice
11. Obavještajne, upitne, uzvične rečenice
12. Uzvične rečenice
13. I broj je riječ koja se kaže i kada se pita
14. Podijela riječi na slogove
15. Igramo riječima i učimo – Na slovo, na slovo
16. Pojam za interpunkcijske znake i primjena u čitanju teksta
17. Brojevi do 20
18. Diskriminacija glasova c, z, s, č, ć, đ, l, lj, nj, r

TEMA: KNJIŽEVNOST (78časova)

Nastavne jedinice:

1. Interpretacija teksta: (po izboru)
2. Interpretacija pjesme: (po izboru)
3. Interpretacija teksta: (po izboru)
4. Interpretacija pjesme: (po izboru)
5. Interpretacija pjesme: (po izboru)

6. Interpretacija teksta – Praznujemo razne praznike u domu
7. Interpretacija teksta (po izboru)
8. Vježbe s čitanjem teksta (po izboru)
9. Interpretacija teksta (po izboru)
10. Interpretacija priče (po izboru)
11. Narodna priča: „Nasrudin hodža“ (po izboru)
12. Narodna priča: „Nasrudin hodža“ (po izboru)
13. Lektira br. 1 „Ružno pače“
14. Lektira br. 1 „Ružno pače“
15. Interpretacija teksta: (po izboru)
16. Analiza teksta: (po izboru)
17. Interpretacija teksta (po izboru)
18. Dramatizacija teksta (po izboru)
19. Interpretacija teksta: (po izboru)
20. Pričanje teksta (po izboru)
21. Interpretacija teksta: Zimska priča (po izboru)
22. Interpretacija pjesme: (pojam za stih i strofu) (po izboru)
23. Interpretacija teksta: - rima u tekstu (po izboru)
24. Analiza teksta: (po izboru)
25. Lektira br. 2 – Snježana
26. Lektira br.2 – Snježana
27. Interpretacija teksta: (po izboru)
28. Interpretacija teksta: (po izboru)
29. Praznična pesna (po izboru)
30. Interpretacija pjesme (po izboru)
31. Recitovanje stihotvorenine (po izboru)
32. Interpretacija dramskog teksta: (po izboru)
33. Interpretacija dramskog teksta: (po izboru)
34. Glasno čitanje teksta: (po izboru)

35. Čitanje u sebi: Ko kako kaže?
36. Interpretacija teksta (po izboru)
37. Interpretacija teksta (po izboru)
38. Interpretacija basne (po izboru)
39. Interpretacija basne(po izboru)
40. Analiza basne (po izboru)
41. Interpretacija pjesme (po izboru)
42. Čitanje teksta (po izboru)
43. Vježbe sa čitanjem teksta (po izboru)
44. Vježbe- izražajno čitanje
45. Interpretacija teksta (po izboru)
46. Analiza teksta (po izboru)
47. Lektira br. 3 – Zoki Poki I
48. Lektira br.3 - Zoki Poki 2
49. Interpretacija bajke „Priča o labudu (po izboru)
50. Analiza bajke „Priča o labudu (po izboru)
51. Interpretacija teksta (po izboru)
52. Glasno čitanje – Prvoaprilska šala
53. Interpretacija teksta (po izboru)
54. Interpretacija narodne priče (po izboru)
55. Analiza narodne price (po izboru)
56. Interpretacija basne (po izboru)
57. Interpretacija basne (po izboru)
58. Narodna priča (po izboru)
59. Interpretacija dramskog teksta (po izboru)
60. Čitanje po ulogama – dramatizacija (Značenje vode za živi svijet) Eko standard (po izboru)
61. Interpretacija pjesme (po izboru)
62. Recitovanje pjesme (po izboru)
63. Interpretacija teksta (po izboru)

64. Interpretacija teksta po izboru)
65. Interpretacija pjesme (po izboru)
66. Interpretacija teksta: (po izboru)
67. Interpretacija teksta: (po izboru)
68. Narodna priča (po izboru)
69. Analiza narodne priče (po izboru)
70. Interpretacija teksta (po izboru)
71. Analiza teksta (po izboru)
72. Interpretacija teksta (po izboru)
73. Interpretacija pjesme (po izboru)
74. Recitovanje pjesme (po izboru)
75. Pismeno provjeravanje stečenih znanja učenika u II razredu
76. Interpretacija teksta po izboru)
77. Interpretacija pjesme (po izboru)
78. Autodiktat pjesme (po izboru)

TEMA: IZRAŽAVANJE I STVARANJE (28 ČASOVA)

Nastavne jedinice:

1. Vizuelni diktat s obrađenim štampanim slovima
2. Govorna vježba: "Vratili smo se odmoreni"
3. Usno opisivanje prirodne pojave iz neposredne okoline po slikama
4. Pričanje po seriji slika "Mrav ide u školu"
5. Priča sa ilustracijama i tekst „Čistoća je pola zdravlja“
6. Priča u slikama – moj dan (opisivanje)
7. Prepričavanje s izmijenjenim krajem
8. Govorna vježba „Moja porodica“ (pomažem kući)

9. Zimski praznici – pričanje događaja po slikama
10. Pismeno izražavanje – Pisanje rečenica o zimi
11. Usmeno izražavanje – U svijetu fantazije
12. Pisanje čestitke za Novu Godinu
13. Interpretacija teksta (ili po izboru)
14. Pismeno izražavanje: Lijepa je moja domovina ili moj grad)
15. Pričanje prema prethodno obrađenom tekstu
16. Priča sa ilustracijama i tekst „Čistoća je pola zdravlja“ (ili po izboru)
17. Prepisivanje pjesme pisanim slovima
18. Opisivanje lika
19. Pisanje čestitke za mamu
20. Govorna vježba: Praznici
21. Opisivanje životinje
22. Recitovanje pjesme
23. Moje lice ima svoje boje – pismeno opisivanje svojih osjećanja
24. Interpretacija i analiza narodne priče (ili po izboru)
25. Interpretacija dramskog teksta (ili po izboru)
26. Čitanje po ulogama – dramatizacija teksta (Značaj vode za živi svijet) (ili po izboru)
27. Pismeno provjeravanje stečenih znanja učenika u II razredu
28. Govorna vježba „Gdje želim da letujem“

TEMA: MEDIJUMSKA KULTURA (10 časova)

Nastavne jedinice:

1. Školska biblioteka
2. Stranicama dječijih časopisa

3. Radio i TV emisije IKT (YOUTUBE)
4. Školska biblioteka: pozajmljivanje, čitanje i vraćanje knjige
5. Film, crtani, animirani ili film s lutkama
6. Pozorište (lutkarska predstava)
7. Bioskop
8. Kulturni razgovor telefonom - Dramski tekst
9. Film, crtani, animirani ili film s lutkama
10. Prezentiranje jedne vrste filma

3. Didaktičke preporuke

Početna osnova o realizaciji skraćenog nastavnog programa iz nastavnog programa *bosanski jezik* je redovni nastavni program (programska područja, konkretni ciljevi, pojmovi, predložene aktivnosti).

Efikasna realizacija nastavnih jedinica ovog nastavnog programa, posebno za oblikovanje pojmova sa strane učenika, puno zavisi od primjene integriranog prilaza. To znači da tokom realizacije dnevne teme/časovi iz bosanskog jezika maksimalno se koriste mogućnosti za integrirano povezivanje nastavnih predmeta: maternji jezik, matematika, likovno obrazovanje, muzičko obrazovanje i fizičko i zdravstveno obrazovanje. Polazeći od ciljeva učenja, uvijek kada je moguće, u procesu učenja treba omogućiti učenicima da se podstiču aktivnom slušanju, da se osposobe za verbalni govor, da usvoje štampana i pisana latinična slova, da se osposobe za pravilno čitanje i pisanje, da se upoznaju s osnovnim govornim elementima, da se osposobe za korištenje gramatičkih i pravopisnih normi, formiranje navika za pravilno sjedenje tokom čitanja i pisanja, da se upozna s narodnom i umjetničkom književnošću, usmenom i pismenom izražavanju, da obogaćuje svoj rječnik novim riječima, da se upućuje ka osnovnim zahtjevima za analizu tekstova, da se osposobljava za pričanje pismenog doživljenog događaja; da se osposobi da pravi razliku između pozorišne i lutkarske predstave, da uoči osnovne razlike između njih i književnog djela, da projavljuje interes za praćenje dječije štampe, da pozajmljuje knjige iz biblioteke i da se pravilno ponaša prema njima; da se osposobljava za pismeno opisivanje lica, predmeta, životinja i biljki itd.

Najefikasnije metode u učenju nastave iz bosanskog jezika su one metode koje učenike stavlja u adekvatnu aktivnu poziciju u procesu sticanja znanja. Potrebno je da nastavnik kreira situacije učenja u kojima dolaze do izražaja različite aktivnosti koje omogućavaju različite načine učenja, korištenje različitih sredstava, materijala i izvora učenja.

S obzirom na fakat da nastavnici koriste udžbenička pomagala iz bosanskog jezika od različitih autora, realizacija će se i dalje osnovati na osnov nastavnih ciljeva, sadržina i aktivnosti koje proizlaze od nastavnog programa iz bosanskog jezika za II razred.

4. Normativ za nastavni kadar

Skraćeni nastavni program realizuje nastavnik saglasno normativu za nastavni kadar u redovnom nastavnom program.

Скратената наставна програма по предметот Босански јазик за второ одделение на деветгодишното основно образование ја утврди

Арх. Бр. 12-10262/2

01.10.2020

Министер за образование и наука

Мила Царовска